

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,

Judecători Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Iurie Bejenaru,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Ion Popescu în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Cucereavîi Eduard XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

- în instanța de fond de la 08.10.2015 până la 24.12.2015;
- în instanța de apel de la 13.04.2018 până la 20.06.2018;
- instanța de recurs de la 13.08.2018 până la 20.11.2018

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Ocnița, sediul central, din 24 decembrie 2015, Eduard Cucereavîi, a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită următoarea pedeapsă:

- în baza art.179 alin. (2) Cod penal - 1 an închisoare;
- în baza art.290 alin. (1) Cod Penal - 3 luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea totală a pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită lui Eduard Cucereavîi spre executare pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Eduard Cucereavîi, la 05 ianuarie 2015, ora 23:30, în centrul satului Clocușna, r-nul Ocnița, în urma unui conflict i-a aplicat multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste tot corpul minorului, Nicolae Blîndu, după toate acestea cu automobilul său de model „VAZ 2108” a plecat într-o direcție necunoscută, iar minorul a plecat la domiciliu. În timp ce minorului la domiciliu său i se acorda ajutor medical de către mama - sa, la poarta gospodăriei, cu automobilul a venit Eduard Cucereavîi care se afla în stare de ebrietate

alcoolică, în urma căreia cu piciorul a lovit în poarta de la intrare, ca rezultat deteriorând lacătul și a intrat în ograda gospodăriei. Atunci, Galina Blîndu, mama minorului a început a-l certa pe ultimul și cerea ca el să plece, însă Eduard Cucereavîi a îmbrâncit-o pe jos și i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii în regiunea corpului, după toate acestea ultima a reușit să scape din mâinile lui Eduard Cucereavîi și a fugit în domiciliu, încuind ușa de la intrare. Ulterior, Eduard Cucereavîi s-a apropiat de ușă și a început puternic a lovi cu mâinile și picioarele, cerând ca feciorul ei, să iasă afară. Peste puțin timp, din motivul că nimeni nu răspundea, Eduard Cucereavîi a părăsit ograda gospodăriei nominalizate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.28-D din 27 ianuarie 2015, lui Galina Blîndu i-a fost stabilită echimoză la antebrațul drept, excoriațiile la genunchi, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.30-D din 28.01.2015, s-a stabilit la cet. Nicolae Blîndu, comoție cerebrală, echimozele la față, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare corporală ușoară cu dereglare a sănătății de scurtă durată.

Tot el, în toamna anului 2014, data precisă nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, pe drum în apropierea domiciliului său, situat în satul Clocușna, r-nul Ocnița, a găsit două cartușe, pe care le-a luat cu el și le păstra, nedispunând de autorizația corespunzătoare.

La 13.12.2014 ora 18:35, în urma efectuării percheziției la domiciliul cet. Eduard Cucereavîi, ce aparține mamei sale, situat în XXXXX, au fost depistate și ridicate două cartușe și anume: - un cartuș cu calibru de 9 mm, asemănător celor destinate pentru efectuarea tragerii din pistoale cu țeava ghintuită de model „PM”; - un cartuș cu calibru de 5,45 mm, asemănător celor destinate pentru efectuarea tragerii din pistoale - automat cu țeava ghintuită de model „AK-74”, care se păstrau fără autorizația corespunzătoare.

Conform raportului de expertiză N°10654 din 30.12.2014, un cartuș prezentat la examinare, se referă la categoria munițiilor, este cartuș de cal.5,45x39 mm, cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină în orașul Barnaul, Federația Rusă în anul 1982.

Acestea cartușe sunt destinate pentru efectuarea de trageri din pistoalele-mitralieră de tipul AK-74, AKS-74, AKS-74U, AK-105, AN-94, puștile-mitralieră de tipul RPK-74, RPKS-74 ș.a.

Un cartuș, prezentat la examinare, se referă la categoria munițiilor, este cartuș cu lovitură centrală, cal.9x18 mm (Makarov), confecționat în condiții de uzină în orașul Iuriuzani, Federația Rusă în anul 1988.

Aceste tipuri de cartușe sunt destinate pentru efectuarea de trageri din pistoalele de tip Makarov (PM), pistoalele automate tip Stecikin (APS), PA-63, P-64, RK-59, BAIKAL-442, CZ-83, etc.

Un cartuș cal.5,45x39 mm și un cartuș cal.9x18mm (Makarov), prezentate la examinare sunt utile pentru efectuarea tragerilor.

Astfel, instanța de fond a constatat că inculpatul a comis infracțiunile prevăzute de art. 179 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi: *violarea de domiciliu, adică pătrunderea ilegală în domiciliu unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de al părăsi la cererea ei, săvârșit cu aplicarea violenței și art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Tudor Barbă, prin care a solicitat repunerea în termen, casarea sentinței în cauză, considerând-o prea aspră, cu pronunțarea unei decizii potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță de recunoscut vinovat pe Eduard Cucereavîi vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), art. 290 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea art. 90 Cod penal și de stabilit pedeapsa de 1 an și 3 luni cu suspendare condiționată a executării pedepsei. De absolvit pe Eduard Cucereavîi de la pedeapsă în conformitate cu art. 3 a Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În argumentarea poziției a indicat că, nu este acord cu pedeapsa stabilită inculpatului, a solicitat ca să fie luate în considerație prevederile art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante ale inculpatului care anterior nu a fost condamnat, este căsătorit, soția este gravidă, are la întreținere doi copii minori, este angajat în câmpul muncii în Federația Rusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018, apelul declarat de către avocatul Tudor Barbă în numele inculpatului a fost repus în termenul de atac și respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a menționat că, examinarea cauzei penale în privința inculpatului Eduard Cucereavîi a avut loc în lipsa acestuia, care de fapt a fost anunțat în căutare. Inculpatul fiind reținut, a fost asistat de avocatul Tudor Barbă, care conform mandatului din 23.03.2018 îi reprezintă interesele. La 04.04.2018 avocatul Tudor Barbă a depus apel împotriva sentinței, solicitând repunerea în termen.

Astfel, instanța de apel a constatat necesar de a repune în termenul de atac apelul înaintat de către avocatul Tudor Barbă, examinând apelul în baza argumentelor expuse.

Așadar, instanța de apel a indicat că, în baza probelor acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate și apreciate de către prima instanță, prin o verificare multilaterală de fapt și de drept a circumstanțelor cauzei și a sentinței adoptate pe caz, instanța de fond corect prin sentința adoptată pe caz a ajuns la concluzia privind

vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal.

Subsecvent, instanța de apel a conchis că vina inculpatului, Eduard Cucereavîi, de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, a fost pe deplin dovedită prin *declarațiile părții vătămate Nicolae Blîndu; prin declarațiile martorilor Nadejda Blîndu, Dorin Draghici, Andrei Alaiba, precum și prin raportul de expertiză medico-legală nr.28-D din 27.01.2015, raportul de expertiză medico-legală nr.30-D din 28.01.2015, procesul-verbal de percheziție din 13.12.2014. (f.d.7-9).*

Cu referire la pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a luat în calcul gravitatea infracțiunilor săvârșite de către inculpat, motivul acestuia, personalitatea inculpatului, ținându-se cont și de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal.

Totodată, a menționat că conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunile prevăzute de art. 179 alin. (2) și art. 290 alin. (1) Cod penal, fac parte din categoria celor mai puțin grave.

Cu referire la cererea de apel, instanța de apel a subliniat că, apelul este formal, nefiind indicată eroarea judiciară, însă doar a relatat că nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, alegațiile părții apărării sunt neîntemeiate și nefondate, reieșind și din solicitările apelului, prin care se solicită concomitent aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și aplicarea prevederilor art. 3 a Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, instanța de apel a statuat că, motivele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, or la emiterea sentinței de către prima instanță nu a fost comisă nicio eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului, Eduard Cucereavîi.

Cu privire la cererea avocatului, Tudor Barbă, prin care a solicitat aplicarea art. 3 a Legii nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, instanța de apel a respins-o ca fiind neîntemeiată, or conform art. 1 alin. (1-3) a Legii nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova - (1) Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnați care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9,11 și 12.

Căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite de art. 57 din Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.

Aplicarea oricărei modalități de liberare de pedeapsă penală, prevăzute de prezenta lege, poate avea loc doar în condițiile în care organul de urmărire penală, instanța de judecată sau judecătorul de instrucție constată întrunirea cerințelor stipulate la alin. (1).

Astfel, instanța de apel a remarcat că, inculpatul nu întrunește condiția de bază - recuperarea prejudiciului cauzat, în urma căruia ar fi posibil de a fi aplicată Legea nr.210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, or inculpatul atât în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel partea vătămată a declarat că are pretenții de ordin material și moral față de inculpatul.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tudor Barbă în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimului să îi fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și totodată ultimul să fie absolvit de la pedeapsă în conformitate cu art. 3 a Legii cu privire la amnistie nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea cererii de recurs, apărătorul a indicat aceleași argumente ca și în cererea de apel.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de către avocatul Tudor Barbă în numele inculpatului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie.

În conformitate cu prevederile art. 434 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În recurs recurentul a invocat precum că față de Eduard Cucereavîi urmează a fi aplicate prevederile Legii cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la

proclamarea independenței Republicii Moldova, or nu există niciun temei statuat la art. 10 din aceeași Lege, care ar împiedica aplicarea ei.

Astfel, instanța de recurs reține că, la 09 septembrie 2016, au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, actul se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.

Potrivit art. 2 alin. (1) din aceeași Lege, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei Legi pentru care Codul penal prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani. Iar potrivit alin. (2) din același articol, încetarea procesului penal conform alin. (1) are loc cu acordul scris al persoanei învinuite sau inculpate.

Conform prevederilor art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Reieșind din descriptivul deciziei instanței de apel, instanța a menținut sentința de condamnare a inculpatului și a respins solicitarea avocatului de a aplica în privința inculpatului a prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, pe motiv că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului de amnistie, motivând că acesta nu a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Potrivit recursului declarat în cauză, partea apărării contestă decizia instanței de apel invocând că instanța de apel eronat a respins solicitarea de a aplica prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, or la caz lipsește prejudiciul material.

Astfel, Colegiul penal lărgit remarcă că inculpatul, Eduard Cucereavîi, a depus o cerere autentificată notarial, prin care solicită aplicarea în privința lui a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova, indicând că își recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii imputate și se căiește de cele comise (f.d.209-210).

Potrivit Recomandării nr.97 din 09.02.2017, cu privire la aplicarea prevederilor din Legea nr.210 din 29 iulie 2016, privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova de către instanțele judecătorești, orice instanță ordinară este în drept, în baza art. 2 din Legea nr. 210, să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite încetarea procesului penal, în privința sa, în temeiul art. 2 al Legii nr. 210. Cererea poate fi înaintată de inculpat atât în ședința preliminară, cât și după numirea cauzei spre judecare, până la finalizarea cercetării judecătorești.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă că, faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Așadar, instanța de recurs ordinar menționează că în speță nu a fost înaintată nicio acțiune civilă din partea părții vătămate, ceea ce denotă lipsa prejudiciului material.

Având în vedere cele expuse și prevederile normelor citate supra, precum și ținând cont de faptul că inculpatul a solicitat prin cerere autentificată notarial aplicarea amnistiei recunoscându-și vina și căindu-se sincer pentru fapta comisă, în cauză lipsește prejudiciu material, infracțiunile comise de inculpat fac parte din categoria celor mai puțin grave, Colegiul penal consideră că inculpatul întrunește condițiile legale, instituite prin Legea privind amnistia nr. 210 din 29.07.2016, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total, iar sentința parțial și dispusă încetarea procesului penal în privința lui, conform prevederilor art. 2 alin. (1)-(2) din Legea sus menționată.

Astfel, reieșind din cele expuse, recursul ordinar declarat de avocatul Ion Popescu în numele inculpatului se va admite, ca fiind întemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ion Popescu în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iunie 2018 și parțial sentința Judecătoriei Ocnița, sediul central, din 24 decembrie 2015, în privința lui *Cucereavîi Eduard XXXXX*.

Se aplică prevederile art. 2 din Legea Republicii Moldova nr.210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și se încetează procesul penal în privința lui Cucereavîi Eduard

Petru, în baza art. 179 alin. (2) și 290 alin. (1) Cod penal, în rest se mențin dispozițiile sentinței.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **18 decembrie 2018**.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Iurie Bejenaru